

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoCsp/10/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122386450
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6122386450.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Martiny Mochnáčovej a JUDr. Erika Vargu, v spore žalobcu: Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Šoltésom, so sídlom tamtiež, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C., o zaplatenie 4.220,13 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 27Csp/66/2022-122 zo dňa 30. októbra 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje.

Strany n e m a j ú nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu v celom rozsahu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie, keď nemal preukázané platné postúpenie pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu na žalobcu. Podotkol, že v sporovom konaní súd skúma vecnú legitímáciu z úradnej povinnosti. Východiskovo ustálil, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere, na ktorú bolo potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. a všeobecné ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách § 52 a nasl. Obč. zák.

2. Následne okresný súd konštatoval, že právnym predchodcom žalobcu neboli dodržané zákonné podmienky pre predčasné zosplatenie úveru v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Obč. zák. Zdôraznil, že účelom právnej úpravy podľa § 53 ods. 9 Obč. zák. je zamedziť zosplateniu záväzkov spotrebiteľov, ktorých plnenie je dojednané v splátkach, z dôvodu len krátko trvajúceho omeškania a súčasne dať spotrebiteľovi ešte poslednú možnosť k splateniu dlžnej čiastky. Uvedené však nepochybne vyžaduje, aby bol spotrebiteľ riadne informovaný, pre nezaplatenie ktorej splátky mu hrozí uplatnenie práva veriteľa podľa § 565 Obč. zák. V tejto spojitosti okresný súd poukázal aj na obmedzenie veriteľa požiadať o zaplatenie celej pohľadávky len do splatnosti nasledujúcej splátky.

3. Z vykonaného dokazovania ustálil, že právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 444,48 eur výzvou z 2.1.2019 bez toho, aby bola špecifikovaná dlžná splátka úveru (na pojednávaní žalobca tvrdil, že išlo o splátku splatnú 29.11.2019). Uvedené nevyplýva ani z (následného) oznámenia o vyhlásení splatnosti úveru zo dňa 17.3.2020. Nadväzne okresný súd nepovažoval tieto úkony za platné právne úkony pre neurčitosť a nezrozumiteľnosť (§ 37 ods. 1 Obč. zák.). Keďže tieto právne úkony nemohli viesť k účinkom zosplatenia predmetného spotrebiteľského úveru, nemohli viesť ani k naplneniu podmienok pre platné postúpenie žalovanej pohľadávky tak podľa § 17 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., ako aj podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z.

4. O trovách konania rozhodol okresný súd tak, že v spore úspešnému žalovanému ich náhradu nepriznal, lebo tomuto žiadne trovy nevznikli a ich náhradu ani nepožadoval.

5. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že žalobe bude v plnej miere vyhovieť. Tvrdil, že Občiansky zákonník nestanovil ako podmienku platnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti pohľadávky z úveru uvedenie splátky, pre ktorú veriteľ pristúpil k zosplateniu. V danej spojitosti „podporne“ odkázal na rozhodnutia Krajských súdov v Košiciach (sp. zn. 5CoCsp/62/2022) a v Nitre (sp. zn. 12CoCsp/25/2021).

6. Žalobca uviedol, že pri „zosplätňovacej výzve“ zákon jasne vymedzuje, pre ktorú splátku môže veriteľ splatnosť vyhlásiť; inak by bolo vyhlásenie splatnosti neplatné. Pri posudzovaní platnosti právnych úkonov je pritom nutné brať na zreteľ „ústavný príkaz preferencie výkladu v prospech platnosti právneho úkonu“. Odvolateľ zopakoval, že jeho právny predchodca vyzval žalovaného dňa 2.1.2019 v súlade s § 53 ods. 9 Obč. zák. uhradiť sumu 444,48 eur s tým, že v opačnom prípade je oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť; k čomu došlo dňa 17.3.2020 pre nezaplatenie úverovej splátky splatnej 29.11.2019. Tvrdil, že z výpisu z účtu žalovaného bolo preukázané, že ku dňu 2.1.2019 bol žalovaný v omeškaní s úhradou troch splátok úveru; so splátkami splatnými dňa 29.11.2019, 29.12.2019 a 29.1.2020.

7. Žalovaný zostal v odvolacom konaní nečinný.

8. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a § 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

9. Odvolateľ vôbec nespochybňuje východiskové konštatovanie okresného súdu o tom, že súd vecnú legitimitáciu skúma z úradnej povinnosti. Rovnako nenamieta právnu konštrukciu okresného súdu, v zmysle ktorej ak nebolo spoplatnenie úveru platné, nebolo možné predmetnú pohľadávku (platne) postúpiť na žalobcu; a v takom prípade u žalobcu absentuje aktívna vecná legitimitácia. V danej spojitosti – a v zásade nad bezprostredný rámec odvolania – krajský súd dodáva, že predmetná právna úvaha/konštrukcia okresného súdu je vecne správna.

10. Žalobca v podstate „len“ tvrdí, že jeho právny predchodca postupoval pri zosplatení v zmysle zákona. Zodpovedá síce dotknutej právnej úprave vyjadrenie žalobcu, že „zákon jasne vymedzuje, pre ktorú splátku môže veriteľ (mimoriadnu) splatnosť vyhlásiť“. Uvedené ale určite neznamená žalobcom (minimálne) nepriamo podsúvanú tézu, že ak veriteľ vyhlási, že pri zosplatení postupoval podľa príslušných zákonných ustanovení, tak bez ďalšieho je takéto zosplatenie platné.

11. Naopak, povinnosťou veriteľa/žalobcu je vymedziť splátku, pre ktorú dochádza/došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti. Až následne je totiž možné posúdiť, či podmienky obsiahnuté v hypotézach príslušných právnych noriem boli dodržané.

12. Žalobca resp. jeho právny predchodca v žalobe vo vzťahu k zosplateniu úveru/ pohľadávky nevymedzil žiadne konkrétne skutkové tvrdenia a až na pojednávaní okresného súdu dňa 30.10.2023 na otázku zákonnej sudkyne tvrdil, že splátkou, pre ktorú došlo k zosplateniu, je splátka splatná dňa 29.11.2019. Zároveň za výzvu veriteľa pred zosplatením (upozornenie v zmysle § 53 ods. 9 Obč. zák.) označil výzvu zo dňa 2.1.2019 a doplnil, že táto bola doručovaná dlžníkovi len obyčajnou zásielkou prostredníctvom pošty, pričom žalujúca strana doručenkou k dispozícii nemá.

13. V rámci odvolania žalobca zotrval na dotknutých tvrdeniach a tieto doplnil o vyjadrenie, že z výpisu z účtu žalovaného bolo preukázané, že ku dňu vystavenia predžalobnej upomienky zo dňa 2.1.2019 „bol žalovaný preukázateľne v omeškaní s úhradou troch splátok úveru, konkrétne bol v omeškaní s úhradou splátky splatnej dňa 29.11.2019 v sume 148,16 eur, splátky splatnej dňa 29.12.2019 v sume 148,16 eur a splátky splatnej dňa 29.01.2020 v sume 148,16 eur.

14. Už bezprostredne z časových údajov zdôrazňovaných žalobcom (ktoré krajský súd v predchádzajúcom odseku na ich zvýraznenie uvádza podčiarknuté) je zrejmé, že v januári 2019 logicky nemohol veriteľ dôvodne vyzývať spotrebiteľa na zaplatenie splátok splatných v mesiacoch november a december 2019, či v mesiaci január 2020 a upozorňovať ho na hrozbu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti. Dotknuté splátky neboli ku dňu 2.1.2019 ešte splatné, preto tvrdenie žalobcu o ich nezaplatení, resp. o omeškaní žalovaného s ich úhradou odporuje realite.

15. Samotná táto disproporcija v tvrdeniach žalobcu by bola dostatočná na konštatovanie vecnej správnosti napadnutého rozsudku, keďže je nepochybné, že výzva v zmysle § 53 ods. 9 Obč. zák. (minimálne) nezodpovedala skutočnosti. Súčasne okresný súd náležite zdôraznil účel označeného zákonného ustanovenia, ktorým – okrem iného – je aj poskytnutie možnosti spotrebiteľovi odvrátiť

dôsledok vyhlásenia mimoriadnej splatnosti; a to práve zaplacením splátky, pre ktorú k takémuto mimoriadnemu úkonu zo strany veriteľa má/môže dôjsť.

16. Rešpektujúco obsah a účel dotknutej právnej normy okresný súd uvádza, že na to, aby uvedenú možnosť mohol spotrebiteľ využiť, musí byť vymedzená konkrétna splátka, pre ktorú má dôjsť k zosplateniu. Okolnosť náležitého zadenovania konkrétnej splátky je relevantná tiež z hľadiska využitia predmetného oprávnenia veriteľa, ktoré je podľa § 565 Obč. zák. časovo ohraničené/limitované do splatnosti najbližšej splátky. Napokon, vymedzenie „ročnosti nesplnenej splátky“ je významné taktiež vo vzťahu k plynutiu premlčacej doby podľa § 103 Obč. zák. (v spojení so závermi súvisiacej judikatúry Najvyššieho súdu SR – R 29/2023).

17. Odvolací súd zdôrazňuje, že nie je úlohou súdu v prípade nekonkrétnej notifikácie v zmysle § 53 ods. 9 Obč. zák. (a následne aj úkonu veriteľa podľa § 565 Obč. zák.) preskúvaním platobnej histórie úverového vzťahu, či „rozpočítavaním“ dlžných súm zisťovať (čo naráža aj na „procesné limity“ v zmysle § 132 ods. 2 CSP), pre ktorú dlžnú splátku mohol veriteľ úver zosplatiť. Vo svojej podstate by nešlo o nič iné, ako len na základe vlastnej iniciatívy konajúceho súdu (a namiesto žalobcu, ktorého takáto povinnosť zaťažuje) vymedzenie (presnejším je pojem vytvorenie, keďže spravidla – tak ako i v súdenom prípade – absentujú v žalobe náležité jedinečné skutkové tvrdenia) takého skutkového stavu, ktorý zodpovedá hypotéze príslušnej právnej normy a na základe ktorého by bol žalobca v spore (aspoň čiastočne) úspešný. Niet najmenších pochyb, že takáto požiadavka je v absolútnom rozpore nielen s princípmi civilného sporového konania, ale prioritne v rozpore s elementárnymi ústavnými zásadami neustrannosti súdu a rovnosti postavenia strán pred súdom.

18. Opätovne (až) nad bezprostredný rámec odvolacieho konania krajský súd dodáva, že žalobca ani len netvrdil (nieto ešte preukázal), že by upozornenie v zmysle § 53 ods. 9 Obč. zák., ktorého vykonanie je jednou z kumulatívnych podmienok pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, (reálne) doručil, či aspoň doručoval žalovanému. Naopak, výslovne konštatoval, že predmetnú zásielku zasielal iba ako obyčajnú poštovú zásielku; pričom ani k danému (svojou povahou nedostatočnému) úkonu nebol spôsobilý predložiť žiaden relevantný dôkaz.

19. V tejto spojitosti krajský súd dáva do pozornosti závery Najvyššieho súdu SR prezentované v jeho rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/36/2020 z 15.12.2020, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R4/2021. Napríklad: „Je neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť - ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah (musí dôjsť do jej dispozičnej sféry).“

20. Z tohto (publikovaného) rozhodnutia je zrejme, že je nevyhnutné, aby veriteľ dokázal preukázať aspoň doručenie úkonu/písomnosti do dispozičnej sféry adresáta - dlžníka/spotrebiteľa, ktorému hrozí zosplatenie celého jeho dlhu. Rovnako z daného dôvodu je nutné konštatovať, že nedošlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti a tým nie sú splnené podmienky pre postúpenie pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu na žalobcu a teda nie je daná existencia aktívnej vecnej legitimácie žalobcu; čo nevyhnutne vedie k zamietnutiu žaloby.

21. Okrem už doteraz uvedeného upozornenie/výzva veriteľa zo dňa 2.1.2019 (č.l. 118) vykazuje (aj ďalšie) značné nedostatky z hľadiska jej určitosti. Prioritne je orientovaná na upozornenie dlžníka na možnosť uplatnenia záložného práva („vznik práva veriteľa na odobratie motorového vozidla“). Vo vzťahu k eventualite vyhlásenia obsahuje len jednu vetu „Zároveň automaticky dôjde k zosplateniu úveru, na základe ktorého budeme požadovať uhradenie celej dlžnej čiastky naraz, vrátane nákladov spojených s vymáhaním“. Citované znenie upozornenia – bez ohľadu na to, že v danej písomnosti je uvedené len ako keby na doplnenie – rozhodne nemožno považovať za spĺňajúce požiadavky § 53 ods. 9 Obč. zák.

22. Predmetný právny úkon tak vykazuje zásadné vady určitosti a zrozumiteľnosti, z ktorého titulu ho nie je možné kvalifikovať inak ako neurčitý a nezrozumiteľný (a tým neplatný) zmysle § 37 ods. 1 Obč. zák. V rozoberaných konkrétnostiach neobstojí ani odvolateľov poukaz na prístup ústavného súdu preferujúci taký výklad právnych úkonov, ktorý „zachováva“ ich platnosť. V danom prípade by už nešlo o výklad vôle strany sporu, ale v skutočnosti o dopĺňanie až nahrádzanie „výkladom“ súdu toho, čo dotknutý úkon vôbec neobsahuje.

23. Napokon bezpredmetným je odkazovanie odvolateľa na závery rozhodnutí iných (odvolacích) súdov v obdobných veciach, lebo tieto nie sú pre konajúce súdy záväzné (§ 193, eventuálne § 391 ods. 2 a §

455 CSP) a nepredstavujú ani ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít v zmysle článku 2 ods. 2 CSP. Zároveň v rozoberanej súvislosti je podstatné, že okresný súd (v spojení i s dôvodmi tohto – odvolacieho – rozhodnutia, keďže konanie v I. a II. inštancii tvorí jeden celok) dostatočne zdôvodnil/ vysvetlil svoj právny názor, t.j. argumentačne sa s riešením predmetnej právnej otázky plnohodnotne vyrovnal, preto nekonal v rozpore s princípom právnej istoty (bližšie napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 144/2014 z 13.5.2014).

24. Nakoľko odvolacie námietky vymedzené žalobcom, ktorými je odvolací súd viazaný, neboli dôvodné a odvolací súd nezistil ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré prihliada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), v meritórnej časti napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

25. Žalobca síce odvolaním napadol rozsudok okresného súdu v celom rozsahu, ale vo vzťahu k výroku o trovách prvoinštančného konania nevymedzil žiadnu konkrétnu námietku. Nadväzne, potvrdenie posudzovaného rozhodnutia v meritórnej časti, od ktorej je výrok o trovách konania priamo závislý, zakladá vecnú správnosť aj dotknutého bezprostredne podmieneného výroku o nároku na náhradu trov. Len na okraj krajský súd dopĺňa, že okresný súd náležite aplikoval zásadu plného úspechu v spore a zohľadnil, že žalovanému žiadne trovy konania nevznikli.

26. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že strany nemajú nárok na ich náhradu. Odvolateľ/žalobca nebol v tomto štádiu konania úspešný, preto nemá nárok na náhradu jeho trov; naproti tomu žalovanému žiadne trovy konania v súvislosti odvolacím prieskumom nevznikli (§ 251 CSP). Takéto „jednoetapové“ rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania zodpovedá aj východiskám a záverom ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít (bližšie napr. rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod R 72/2018).

27. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.